

Ifølge generaladvokat Mengozzi skal medlemsstaterne udstede et humanitært visum, når der er vægtige grunde til at antage, at et afslag vil udsætte de personer, der søger international beskyttelse, for tortur eller for umenneskelig eller nedværdigende behandling

Spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger en tilknytning mellem den pågældende person og den anmodede medlemsstat, er uden relevans

Den 12. oktober 2016 indgav et syrisk ægtepar og deres tre mindreårige børn, der er syriske statsborgere og bosiddende i Aleppo (Syrien), ansøgninger om visum til Belgiens ambassade i Beirut (Libanon). De vendte tilbage til Syrien den 13. oktober 2016. Formålet med ansøgningerne var at opnå visa med begrænset territorial gyldighed på grundlag af Unionens visumkodeks¹ med henblik på at gøre det muligt for denne familie at forlade den belejrede by Aleppo for at indgive en asylansøgning i Belgien. Den ene af ægtefællerne har bl.a. anført, at vedkommende var blevet bortført af en bevæbnet gruppe og slået og tortureret, inden den pågældende endelig blev frigivet mod løsepenge. Ægteparret har navnlig betonet den forværrede sikkerhedssituation i Syrien generelt, og i Aleppo i særdeleshed, og den omstændighed, at de som kristen-ortodokse risikerer at blive forfulgt på grund af deres religiøse overbevisning. De har endvidere anført, at det er umuligt for dem at blive registreret som flygtninge i nabolandene henset bl.a. til den omstændighed, at grænsen mellem Libanon og Syrien i mellemtiden er blevet lukket.

Den 18. oktober 2016 gav Office des étrangers (udlændingekontoret, Belgien) afslag på disse ansøgninger. Kontoret var af den opfattelse, at den omhandlede syriske familie ved at ansøge om et visum med begrænset territorial gyldighed for at indgive en asylansøgning i Belgien, klart havde til hensigt at opholde sig i Belgien i mere end 90 dage². Desuden anførte det nævnte kontor særligt, at medlemsstaterne ikke er forpligtet til at give adgang til deres område til enhver person, der befinder sig i en katastrofal situation.

Den syriske familie anlagde derefter sag for Conseil du contentieux des étrangers (domstol i udlændingeretlige sager, Belgien) med påstand om udsættelse af fuldbyrdelsen af afgørelserne om afslag på visum. Den nævnte domstol besluttede omgående at forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af visumkodeksen og af artikel 4 (forbud mod tortur og umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf) og artikel 18 (asylret) i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.

Generaladvokat Paolo Mengozzi er i sit forslag, der er blevet fremsat dags dato, indledningsvis kommet frem til den konklusion, at situationen for den pågældende syriske familie er reguleret af visumkodeksen og derfor af EU-retten.

¹ Forordning (EF) nr. 810/2009 af 13.7.2009 om en fællesskabskodeks for visa og nærmere bestemt forordningens artikel 25, stk. 1, litra a).

² Det fremgår af visumkodeksens artikel 1, stk. 1 og 2, at der ved denne fastsættes »procedurer og betingelser for udstedelse af visa til transit gennem eller forventede ophold på medlemsstaternes område i højst tre måneder inden for en seks måneders periode«. I henhold til kodeksens artikel 32, stk. 1, litra b), gives der afslag på visum, hvis der er begrundet tvivl om ansøgerens hensigt om at forlade medlemsstaternes område inden udløbet af det visum, der ansøges om.

Han er ligeledes af den opfattelse, at myndighederne i en medlemsstat ved at træffe en afgørelse på grundlag af visumkodeksen gennemfører EU-retten, og at de derfor er forpligtede til at iagttage de ved chartret sikrede rettigheder.

Generaladvokat Mengozzi anfører i denne henseende, at de i chartret fastsatte rettigheder, hvis overholdelse skal iagttages af enhver myndighed i medlemsstaterne, som handler inden for rammerne af EU-retten, kan gøres gældende af adressaterne for de akter, der vedtages af en sådan myndighed, uafhængigt af ethvert territorialitetskriterium.

Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt en medlemsstat er forpligtet til at udstede et humanitært visum, når der foreligger en situation, hvor der er en godtgjort risiko for tilsidesættelse af bl.a. chartrets artikel 4, er generaladvokaten af den opfattelse, at dette er tilfældet, og dette uanset om der foreligger en tilknytning mellem personen og den anmodede medlemsstat eller ej.

Generaladvokaten er imod en fortolkning af visumkodeksen, hvorefter denne alene tildeler medlemsstaterne en simpel beføjelse til at udstede sådanne visa. Hans standpunkt er baseret på såvel ordlyden og opbygningen af visumkodeksens bestemmelser som nødvendigheden af, at medlemsstaterne under udøvelse af deres skøn iagttager de ved chartret sikrede rettigheder, når de anvender disse bestemmelser.

I denne sammenhæng må det skøn, som medlemsstaterne råder over, nødvendigvis foretages inden for rammerne af EU-retten.

Efter generaladvokatens opfattelse er det ubestrideligt, at sagsøgerne i Syrien var udsat for en reel risiko for yderst alvorlig umenneskelig behandling, der klart er omfattet af anvendelsesområdet for det forbud, som er fastsat i chartrets artikel 4. Henset til bl.a. de tilgængelige oplysninger om situationen i Syrien kunne den belgiske stat ikke konkludere, at den var fritaget for at opfylde sin positive forpligtelse i medfør af chartrets artikel 4.

Generaladvokat Mengozzi har derfor foreslået Domstolen at svare Conseil du contentieux des étrangers (domstol i udlændingeretlige sager) med, at den medlemsstat, som en tredjelandsstatsborger anmoder om udstedelse af et visum med begrænset territorial gyldighed af humanitære grunde, er forpligtet til at udstede et sådant visum, hvis der er vægtige grunde til at antage, at et afslag på at udstede et sådant dokument vil have den direkte konsekvens, at den nævnte statsborger udsættes for behandling, som er forbudt ved chartrets artikel 4, idet den pågældende berøves et retsmiddel til at udøve sin ret til at ansøge om international beskyttelse i denne medlemsstat.

BEMÆRKNING: Generaladvokatens forslag til afgørelse er ikke bindende for Domstolen. Generaladvokaten har til opgave fuldstændig uafhængigt at foreslå Domstolen, hvorledes den pågældende sag skal afgøres. Domstolen indleder herefter sin rådslagning og afstemning, og dommen i sagen vil blive afsagt på et senere tidspunkt.

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retsvist. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse, der på tilsvarende måde er bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Forslaget til afgørelse](#) offentliggøres på webstedet CURIA på fremsættelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

*Billeder fra fremsættelsen af forslaget til afgørelse er tilgængelige via
»[Europe by Satellite](#)« ☎ (+32) 2 2964106*